

съчинения, т.3, С, 1956, с.491; 31. Ботев, Хр. Съчинения, т.1, С, 1979, с.133; 32. Стоянов, З. Цит. съч., 479-482; 33. Пак там, 480-481; 34. Каравелов, Л. Събрани съчинения, т.8, С, 1986, с.186; 35. Стоянов, З. Цит. съч., с.186; 36. Каравелов, Л. Цит. съч., 374-377; 37. Пак там, с.375; 38. Стоянов, З. Непознати страници, С, 1981, с.31; 39. Шишманов, Ив. Студии, рецензии, спомени, писма, С, 1969, 357-360; 40. ак там, с.360; 41. Периодическо списание, 1885, кн. XV, 448-496; 42. Арnaudов, М. Любен Каравелов, С, 1972, с.635

ПОЛИТИЧЕСКАТА ЕМИГРАЦИЯ И РЕВОЛЮЦИОННОТО ДВИЖЕНИЕ В СЕВЕРОЗАПАДНИТЕ БЪЛГАРСКИ ЗЕМИ ПРЕЗ 60-ТЕ ГОДИНИ НА XIX ВЕК

Траяна Ценова

Политическият живот на населението в северозападните български земи през 60-те години на XIX в.¹ е все още недостатъчно добре проучен. В по-голяма степен това се отнася за първата половина на десетилетието. В изследванията е отделено повече място на Ломското съзаклятие (1867-1868), което се свързва с дейците на ТЦБК начело с Ив Касабов в Букурещ² и с основания от Л.Каравелов в Белград Български революционен комитет (БРК)³. Последният се разглежда в някои публикации като филиал на Върховното началство, оглавявано от Г.Раковски в румънската столица⁴. Предполагат се едновременни връзки на ломските дейци с емигрантските политически центрове, като се изтъкват сътрудничеството на последните в разгърнатата се четническа акция в края на десетилетието с цел общобългарско въстание⁵.

Досегашните изследвания не дават ясна представа за структурите, които емигрантските организации изграждат в района, за приемствеността между действащите през 1867-1868 г. революционни формации и тези от предходните години; не са идентифицирани отделните звена и персоналният им състав, с изключение на тези в Лом и в няколко села; не е ясно доколко въстанието се е осъзнавало от местните българи като непосредствена задача и дали са имали някаква степен на готовност да се вдигнат при навлизането им и да ги подкрепят или става дума за локални прояви на населението, провокирани от външни фактори и силно преувеличени в източниците.

Темата на конференцията е повод да привлече вниманието върху сведения за връзките на местните дейци с емигрантските политически центрове във времето след 1862 до 1868 г., съдържащи се в публикувани, но частично използвани или по различни причини игнорирани източници - спомени на съвременници участници в събитията, чуждестранни документи и краеведски изследвания, издадени през по-